

Echo KLINa

Obecné noviny – občasník

Číslo 1/2022 | 7. 6. 2022 | Ročník XIV. | Bezplatné

Stavanie mája

**„Máj, máj, máj zelený
pod oblôčkom sadený...“**
aj tento rok sa táto veselá pieseň
niesla v okolí obecného úradu
pri ľudovej tradícii, ktorá sa
v našej obci udržiava dodnes.

V čase rozkvitnutých čerešní,
vône poľných kvetov, spevu
vtákov, v čase kedy je jar v plnom
prúde a príroda v najväčšom roz-
puku – slávime máj, mesiac, ktorý
sa od nepamäti pokladá za obdo-
bie lásky a zrodu nového života.

Ani v tomto mesiaci nie je
núdza o krásne slovenské zvyky
a tradície našich predkov. Jed-
ným z takýchto zvykov, ktorý
sa udržiava aj v našej obci, je
Stavanie mája. V podvečer pred
prvým májovým dňom sme sa aj
tento rok mali možnosť stretnúť
pri Obecnom úrade a spoločne
stráviť príjemný čas s rodinou,
priateľmi a známymi. Postavenie
mája tak ako po minulé roky
zabezpečili členovia dobrovoľ-
ného hasičského zboru Klin
a pridali sa aj mládežníci z Vatra
team. Dievčatká a chlapci z FS
Klinčeky sa postarali o to, aby bol
máj bohato vyzdobený farebnými
stuhami a spolu s členmi Jednoty
dôchodcov Klin svojou hudbou
a spevom oživil tento príjemný
večer, a tak vyčarili úsmev
na tvárach nejedného z nás.
Vďaka p. starostovi, pracovníkom
obecného úradu a členom Jednoty
dôchodcov sme sa mohli pohostiť
na lahodnom občerstvení.

Všetkým, ktorí sa podieľali
na zorganizovaní tejto milej uda-
losti, patrí úprimné poďakovanie.

Veríme, že sa pri takýchto
pekných tradíciách budeme
stretávať aj ďalšie roky.

Pochovávanie basy

Tradične ako po iné roky, tak aj tento rok sme mali pochovávanie basy v spolupráci s obecným úradom, DHZ, ZOJD a Petrom Triebelom, ktorý nám zabezpečil konský povoz.

Sme radi, že každým rokom sa akcie zúčastňuje čoraz viac masiek, ktoré sa zapájajú do sprievodu obcou spolu s našimi heligonkármi.

Už sa tešíme na ďalšie farebné sprievody a ďakujeme všetkým účastníkom, ktorí obetujú svoj čas a prídu medzi nás.

ZOJD Klin

Pod'akovanie

Ми мирно й щасливо жили в нашій країні, з нашими родинами. Але раптом війна перевернула все з ніг на голову. Не розуміючи, що робити, як захистити дітей, які щодня плачуть, чуючи вибухи, і повторюють: «Мамо, я хочу жити...» Ми вирішили виїхати з України, щоб захистити їх. У Словаччині ми були вражені ставленням людей до нас, тут ми знайшли підтримку й допомогу. Особливо це виявилось у ставленні педагогів, дирекції, учнів школи та небайдужих людей, які стали спонсорами для нашої великої родини.

Ми дуже вдячні усім, хто допоміг нам влаштувати дітей у школу й дитячий садочок в Кліні, за затишну і приємну, по-справжньому родинну атмосферу. Дякуємо спонсорам, які забезпечили наших діток усім необхідним для навчання. Наша вдячність безмежна! Діти мають змогу ходити до школи, харчуватися безкоштовно, жити повноцінним життям, радіти кожному дню й відчувати себе частинкою великою і дружньої шкільної родини, брати участь у цікавих заходах і розвиватися. Дякуємо директору школи і спонсорам, які відгукнулися й допомогли нам у біді. Віримо, що ваше добро примножиться! Ми, наші діти завжди будемо пам'ятати про вашу увагу, підтримку і людяність.

З повагою, Таран Руслана і Максименко Катерина

Pokojne a šťastne sme žili v našej krajine s našimi rodinami. Vojna však zrazu všetko obrátila naruby. Nevedeli sme, čo robiť, ako chrániť deti, ktoré každú noc plačú, keď počujú výbuchy a opakujú: „Mami, chcem žiť...“ Rozhodli sme sa odísť z Ukrajiny, aby sme ich ochránili. Na Slovensku nás neobyčajne prekvapil prístup ľudí k nám, tu sme našli podporu a pomoc. Prejavilo sa to najmä v správaní vedenia školy, učiteľov, žiakov školy a starostlivých ľudí, ktorí sa stali sponzormi našej veľkej rodiny.

Veľmi sme vďační všetkým ľuďom, ktorí pomohli zabezpečiť deťom útulnú a príjemnú rodinnú atmosféru v škole a škôlke v Klíne. Ďakujeme sponzorom, ktorí poskytli našim deťom všetko, čo potrebujú pre výučbu. Naša vďačnosť je nekonečná! Deti majú možnosť chodiť do školy, stravovať sa zadarmo, žiť plnohodnotný život, tešiť sa každému dňu a cítiť sa súčasťou veľkej a priateľskej školskej rodiny, zúčastňovať sa zaujímavých aktivít a rozvíjať sa. Ďakujeme veľmi pekne riaditeľke školy a sponzorom, ktorí sa ozvali a pomohli nám v našej núdzi. Veríme, že vaše dobro bude pribúdať vo svete! My a naše deti si budeme vždy pamätať Vašu pozornosť, podporu a ľudskosť.

S pozdravom Taran Ruslana a Maksymenko Kateryna

SKRÁTENÉ UZNESENIA

» zo zasadania obecného zastupiteľstva obce Klin z 13. 3. 2022 UZNESENIE Č.:

135 B: SCHVAĽUJE

1. Rozpočtové opatrenie č. 3 zo dňa 14. 3. 2022, ktoré je v súlade s ustanovením § 14 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

136 A: UZNIESLO SA NA

Príloha č. 1 k Všeobecne záväznému nariadeniu č. 27/2016 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na dieťa materskej školy, na žiaka školského klubu detí a potencionálneho stravníka školskej jedálne so sídlom na území obce Klin a na záujmové vzdelávanie detí s trvalým pobytom na území obce Klin na rok 2022

137 A: UZNIESLO SA NA

1. Dodatok č. 4 k Všeobecne záväznému nariadeniu č. 2/2019 o určení výšky príspevkov za pobyt materskej školy a školských zariadeniach zriadených obcou Klin

138 A: SCHVAĽUJE

1. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Klin, programové obdobie 2021 – 2027 splatnosťou do roku 2030.
ZA hlasovali: Ľudovít Svetlošák, Dávid Mišek, Pavol Večerek, Dominik Tomašík, Ing. Peter Luka, Bc. Andrea Kekeľáková Laššáková, t.j. 6 z prítomných 6 poslancov OZ, ZDRŽAL SA – 0, PROTI – 0.

140 A: SCHVAĽUJE

1. Návrh na prípravné práce k rozšíreniu Územného plánu obce Klin.
2. Na nevyhnutné výdavky pre mimoriadnu situáciu na Ukrajine 3 000 €

Karol Revaj, starosta obce

SKRÁTENÉ UZNESENIA

» zo zasadania obecného zastupiteľstva obce Klin z 10. 12. 2022 UZNESENIE Č.:

125 B: SCHVAĽUJE

1. Rozpočtové opatrenie č. 12 zo dňa 10. 12. 2021, ktoré je v súlade s ustanovením § 14 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých

zákonov v znení neskorších predpisov.

2. Žiadosť o dotáciu na asistentov učiteľov vo výške 10.104,44 € pre ZŠ s MŠ Klin, Kliňanská cesta 122/4, na mzdy pre asistentky učiteľa.

126 A: BERIE NA VEDOMIE

1. Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky obce Klin k návrhu programového rozpočtu obce Klin na roky 2022 – 2024.

127 A: SCHVAĽUJE

1. Programový rozpočet obce Klin na rok 2022 na úrovni programov do výšky ekonomických kategórií.
ZA hlasovali: Dušan Gonšenica,

vzdelávanie detí s trvalým pobytom na území obce Klin na rok 2022.

130 A: UZNIESLO SA NA

1. VZN obce Klin 01/2021 o určení postupu, podmienok a výške úhrady za poskytované sociálne služby.

131 A: SCHVAĽUJE

1. Plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Klin na 1. polrok 2022

132 A: SCHVAĽUJE

2. Žiadosť TJ Tatran Klin o poskytnutie dotácie z rozpočtu obce Klin na rok 2022 vo výške 28 000 €, na realizáciu „Športových zápasov a športových

OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO SCHVAĽOVALO

Ľudovít Svetlošák, Dávid Mišek, Ing. Peter Jendroľ, Pavol Večerek, Dominik Tomašík, Ing. Peter Luka, t.j. 7 z prítomných 7 poslancov OZ, ZDRŽAL SA – 0, PROTI – 0.

128 A: UZNIESLO SA NA

Prílohe č. 1 k Všeobecne záväznému nariadeniu č. 27/2016 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na dieťa materskej školy, na žiaka školského klubu detí a potencionálneho stravníka školskej jedálne so sídlom na území obce Klin a na záujmové vzdelávanie detí s trvalým pobytom na území obce Klin na rok 2021.

129 A: UZNIESLO SA NA

1. Prílohe č. 1 k Všeobecne záväznému nariadeniu č. 27/2016 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na dieťa materskej školy, na žiaka školského klubu detí a potencionálneho stravníka školskej jedálne so sídlom na území obce Klin a na záujmové

aktivít futbalového oddielu TJ TATRAN Klin v sume 23 000 €, hokejového klubu Klin v sume 2 000 € a športových aktivít v kulturistike pre Kristiána Mešku v sume 3 000 €.

3. Žiadosť Jednoty dôchodcov Slovenska, základná organizácia Klin o poskytnutie príspevku na činnosť združenia na rok 2022 vo výške 2 500 €

4. Žiadosť CVČ Maják Námestovo, Komenského 487, Námestovo o poskytnutie finančného príspevku na obdobie január 2022 až jún 2022 vo výške 345,60 €, (t.j. 3,20 € na 1 dieťa/18 detí/ 6 mesiacov) pre deti s trvalým pobytom na území poskytovateľa, ktoré navštevujú záujmové útvary vedené centrom voľného času Maják v Námestove.

ZA hlasovali: Dušan Gonšenica, Ľudovít Svetlošák, Ing. Peter Jendroľ, Dominik Tomašík, Ing. Peter Luka, t.j. 5 z prítomných 7 poslancov OZ, ZDRŽAL SA: Dávid Mišek, t.j. 1 z prítomných 7 poslancov OZ, PROTI: Pavol Večerek, t.j. 1 z prítomných 7 poslancov OZ.

5. Žiadosť Spišská katolícka charita, denný stacionár v Dome Charitas Bl. Zdenky Schellingovej, ul. Cyrila a Metoda 318, 029 01 Námestovo o poskytnutie finančného príspevku na rok 2022 vo výške 2 973,96 €.

PLÁNOVANÉ PROJEKTY NA ROK 2022

- » Kompostér do každej rodiny
- » Kompletná rekonštrukcia osvetlenia v obci
- » Osadenie spomaľovačov – retardérov na ul. Školskej a Kliňanskej ceste
- » V spolupráci s OVS a stavebníkmi, dobudovanie drobných stavieb, a to vodovod na ul. Červený
- potok 1, voda a kanalizácia Vyšný koniec
- » Vybudovanie chodníka pre chodcov od kaplnky pri p. Volfovi po p. Kotula, v súčasnosti prebieha príprava dokumentácie k stav. povoleniu
- » Príprava štúdie a dokumentácie k stavebnému povoleniu k možnému rozšíreniu kapacity materskej škôlky Cesta k soche

133 A: BERIE NA VEDOMIE

2. Správu nezávislého audítora ku individuálnej účtovnej závierke a konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2020.

133 B: SCHVAZUJE

Podanie žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Fondu na podporu športu v rámci výzvy „Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia športovej infraštruktúry“ na projekt „Multifunkčný športový areál v obci Klin“. Zároveň schvaľuje spolufinancovanie tohto projektu vo výške minimálne 40 % z vlastných prostriedkov rozpočtu obce.

Karol Revaj, starosta obce

SKRÁTENÉ UZNESENIA

» Zo zasadania obecného zastupiteľstva obce Klin z 20. 10. 2021
UZNESENIE č.:

119 B: SCHVAZUJE

2. Rozpočtové opatrenie č. 10 zo dňa 20. 10. 2021, ktoré je v súlade s ustanovením § 14 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene

a doplnení niektorých zákonov vznení neskorších predpisov.

120 A: UZNÁŠA SA NA:

1. Prílohe č. 1 k Všeobecne záväznému nariadeniu č. 27/2016 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na dieťa materskej školy, na žiaka školského klubu detí a potencionálneho stravníka školskej jedálne so sídlom na území obce Klin a na záujmové vzdelávanie detí s trvalým pobytom na území obce Klin na rok 2021

121 A: SCHVAZUJE

1. Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti ZŠ s MŠ Klin za školský rok 2020/2021.

122 A: SCHVAZUJE

1. Žiadosť ZŠ s MŠ Klin o navýšenie finančných prostriedkov na rok 2021 pre MŠ na asistenta učiteľa o 1170 €. 5. » I. súhlasí s uzatvorením memoranda o spolupráci s mestom Žilina v rámci kandidatúry na Európske Hlavné Mesto Kultúry » II. poveruje starostu obce Karola Revaja s podpisom Memoranda o spolupráci pri príprave a realizácii projektu Žilina Beskydy 2026 v rámci výzvy

Európske

hlavné mesto kultúry 2026 v Slovenskej republike

122 B: BERIE NA VEDOMIE

Žiadosť ZŠ s MŠ Klin o navýšenie dotácie pre žiakov na mimoškolské aktivity na 5153 €.

123 A: SCHVAZUJE

1. Prípravu a tlač obecných kalendárov na rok 2022.
2. Zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinancovanie realizovaného projektu „Zabezpečenie vybavenia kultúrneho domu Klin“ vo výške 5 %, čo je 6588,60 € a financovania prípadných neoprávnených výdavkov z vlastného rozpočtu.
3. Vypracovanie projektovej dokumentácie, podanie žiadosti o stavebné povolenie a ostatné povolenia na vybudovanie chodníka od ZŠ s MŠ po križovatku.
4. Rekonštrukciu verejného osvetlenia v obci v roku 2022.

Karol Revaj, starosta obce

Deň Zeme, ktorý slávime od 22. apríla 1970 je medzinárodným sviatkom, kedy sa celosvetovo konajú podujatia upozorňujúce na rozsiahle poškodzovanie životného prostredia.

EARTH DAY

Jeho cieľom je motivovať ľudí, aby svojim konaním a správaním prispeli k zachovaniu planéty pre ďalšie generácie.

Existuje veľa možností ako sa zapojiť a investovať do našej planéty. Tradičnou aktivitou v tomto období je akcia „Čistá obec“ a zber papiera.

Preto nezabúdajme, že každý deň môže byť dňom Zeme.

Mgr. Mária Bečárová

Výročná schôdza Roľníckeho svojpomocného družstva Klin

V sobotu 19. marca tohto roku sa v Kultúrnom dome v Kline stretli členovia Roľníckeho svojpomocného družstva Klin na výročnej členskej schôdzi, aby zhodnotili svoju činnosť v rokoch 2020 a 2021.

Výročnú členskú schôdzu otvoril a viedol Karol Revaj ml., ktorý privítal všetkých prítomných. Jedným z hlavných bodov programu bolo zvolenie nového predstavenstva. Za predsedu družstva bol zvolený Karol Revaj, za jeho zástupcu Karol Revaj ml.. Za predsedníčku revíznej kontroly bola zvolená Marta Laššáková. Za členov predstavenstva boli

zvolení Florián Volf, Lubomír Košút a Viliam Laššák. Program výročnej schôdze pokračoval správou o činnosti a problémoch hospodárenia družstva v rokoch 2020 a 2021, ktoré predniesol predseda družstva Karol Revaj. Členovia RSD dostávajú za obrábanie pôdy, ako aj za chov hovädzieho dobytku dotácie, ktoré poslúžia na nákup hospodárskych potrieb, strojov, hnojiva a iného

materiálu. Farmár musí pri svojej práci plniť a dodržiavať veterinárne zákony, zákony o hnojivách, ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, zákony o rastlinnej starostlivosti a o prípravkoch a zariadení na ochranu rastlín. Väčšina členov združenia patrí k staršej generácii, ktorá bola od útleho detstva vedená k práci na poli a gazdovstve. Je veľká škoda, že v dnešnej dobe mladí ľudia strácajú vzťah k remeslu našich predkov.

Dôležité je si uvedomiť, že účelom poľnohospodárstva je nielen výroba potravín, ale aj udržiavanie krajiny a rozvoj vidieka. Snáď sa naše úrodné polia a lúky časom nestanú iba miestom pre rast buriny, a aj miestnemu RSD v Kline sa podarí poľnohospodárov v ich práci podporiť.

Natália Revajová

HASIČI ĎAKUJÚ ODCHÁDZAJÚCEMU PREDSEDOVI

Hasiči začali rok 2022 už tradične výročnou členskou schôdzou, na ktorej sa poďakovali odchádzajúcemu predsedovi Ľubomírovi Košútovi. Jeho dlhoročné skúsenosti ako dobrovoľného hasiča a tiež snahy presadiť záujmy DHZ ako poslanca v obecnom zastupiteľstve sú im inšpiráciou, ktorá ma pre malých i veľkých hasičov neoceniteľný prínos. Pánovi predsedovi za jeho dlhoročnú a dobre vykonanú prácu ďakuje celý hasičský zbor. Za nového predsedu bol zvolený Viliam Laššák.

A tak ako v roku 2020, tak ani v roku 2021 sa nekonala žiadna súťaž, a tak dúfame, že tento rok snáď bude iný.

Na jar sme sa s hasičatami stretli opäť na ihrisku a viac menej začíname od znova. Aby to nielen hasičatám, ale aj dospelákovi šlo, tak údržba strojov a príprava techniky k zásahom sa kontroluje kondičnými

Pokračovanie na s. 8

Hasiči ďakujú odchádzajúcemu predsedovi

Dokončenie – s. 7

jazdami a vykonáva sa priebežne podľa potrieb.

V minulom roku starší hasiči ostali ukrátení o taktické cvičenia, školenia a rôzne spoločenské aktivity, napriek tomu pomáhali pri veľkonočných obradoch.

Aby naši hasiči stále len nepracovali, tak zorganizovali veľkonočnú zábavu, kde sa aj oni patrične zabavili.

Nezaháľali a na prvý máj si pripravili dve krásne májky a spoločne s obcou usporiadali aj majáles.

Dňa 4. mája si už tradične uctili pamiatku patróna hasičov svätého Floriána na svätej omši.

Hasiči sa poctivo pripravujú na letnú sezónu, čaká ich súťaž detí Plameň, taktiež súťaž dospelých.

Po profesionálnej stránke ich čakajú taktické cvičenia, rôzne zdokonaľovacie školenia, ale tiež aj organizácia rôznych akcií v obci. **AKL**

KOMPOSTÉR DO DOMÁCNOSTÍ

Obec Klin v spolupráci s Environmentálnym fondom zabezpečila pre občanov plastové kompostéry THERMOKING, ktoré sú skvelými pomocníkmi pri urýchľovaní kompostovania, hodiace sa na každú záhradu. Vytvorte si z rastlín zadarmo vlastné hnojivo a podporte tak zdravý rast Vašich rastlín. Bioodpad je organická (v pôde rozložiteľná) hmota, ktorá obsahuje veľa živín, ktoré môžeme vo forme kompostu navracieť do pôdy.

Aj kompostovanie má svoje pravidlá, ktoré sa oplatí dodržiavať. Len vtedy vás celý proces môže odmeniť kvalitným kompostom, z ktorého budete mať úžitok.

4 základné pravidlá kompostovania

- **Správna veľkosť kompostovaného materiálu:** materiál – biologický odpad, ktorý sme nazbierali, musíme pred zamiešaním do kompostu upraviť na správnu veľkosť. Tá závisí od materiálu, ktorý ideme kompostovať. Väčšie a hrubšie suroviny (napr. konáre, šupy z melóna) zmešujeme krájaním, lámaním, sekaním alebo drvením tak, aby mali max. veľkosť ako palec na ruke. Čím menšie sú častice, ktoré chceme kompostovať, tým sa nám rýchlejšie skompostujú.

- **Správna skladba kompostu (surovinová skladba):** miešajte napríklad mäkké, zelené a šťavnaté suroviny (tráva, ovocie a zelenina) so suchými, hnedými a drevnatými surovinami. Suché, hnedé a drevnaté suroviny (štiepka, lístie, slama) si uskladnite vo vrečiach, napr. vedľa kompostoviska. Biologický odpad z domácnosti a záhrady nemiešajte s iným odpadom, zbierajte ho samostatne napr. do vedierka, aby sa vám lepšie so všetkým pri vhadzovaní do kompostu manipulovalo.

- **Dostatočný prístup vzduchu:** prekopte kompost min. 2x ročne. Prevzdušnite ho a zároveň ho premiešate.

- **Dostatočná vlhkosť:** zmes kompostovaných surovín potrebuje aj vodu. Zmes by mala byť ako vyžmýkaná špongia – vlhká, ale po stlačení z nej nesmie vytekať voda (max. 3 – 5 kvapiek).

Typy odpadu, ktoré sú do kompostu vhodné:

- **Vhodné:** suché, zvädnuté a črepníkové kvety, tráva a seno, slama,

lístie (aj orechové) a ihličie, vypletá burina, nasekané kukuričné stonky a klasy, pozberové zvyšky z pestovania na balkóne a v záhrade, nasekané konáre zo stromov a krovín, piliny, hobliny a štiepka z čistého dreva, zhnité ovocie a zelenina, zvyšky z čistenia a spracovania ovocia a zeleniny (aj citrusy a banány), znehodnotené potraviny (koreniny, strukoviny, obilniny...), usadenina z kávy, čajové vrecúška (pozor na tie, ktoré majú kovové spinky), škrupiny z orechov, kôstky a makovice, vaječné škrupiny, studený popol z čistého dreva, papierové vreckovky a obrúsky.

- **Nevhodné:** zvyšky varených jedál, zvyšky mäsa a výrobky z neho, zvyšky rýb a výrobky z nich, mlieko a mliečne výrobky, výrobky z vajec, surové a varené kosti, piliny a zvyšky z drevotriesky, z lakovaného a z natieraného dreva, chlieb a iné pekárenské výrobky, biologické odpady z drobného chovu – výkaly, podstielka,

zvyšky potraviny, srst z vyčesávania zvierat, uhynuté zvieratá a zvyšky zo zabíjačky, nerozložiteľné odpady (sklo, plasty, kovy, textil), lieky a liečivá, farebne potlačený a voskovaný papier, vata a tampóny z ošetrovania pleti, plienky a hygienické vložky.

Do kompostu môžeme pridať aj hnoj či iné hnojivá, ktoré aktivujú proces kompostovania a zároveň dodajú kompostu **prospešné mikróby**.

Rok 2021 a MS SČK

Nová vlna pandémie, nové varianty covidu, mnoho zrušených aktivít, aj takto vyzeral predchádzajúci rok 2021.

Napriek tomu, že mal miestny spolok SČK na rok 2021 naplánovaných viacero akcií, vzhľadom na prebiehajúcu epidémiu koronavírusu sa nemohli uskutočniť z dôvodu zakázaných spoločenských akcií. Z tohto dôvodu bola odložená na neurčito aj výročná schôdza MS SČK v Kline.

Na rok 2021 boli v spolupráci s NTS v Martine naplánované tri mobilné odbery krvi a to 5. 4. 2021, 9. 8. 2021, 6. 12. 2021. História sa však zopakovala, a tak ako predchádzajúci rok, sa z naplánovaných troch odberov nakoniec uskutočnil len jeden a to 12. augusta 2021. Darovať krv prišlo spolu 32 darcov, z toho 1 darca bol vyradený z dôvodu cestovateľskej anamnézy a 3 boli prvodarcovia. Ďalšie dva naplánované odbery boli na základe rozhodnutia NTS v Martine z dôvodu zabránenia šírenia koronavírusu zrušené.

Ďalšou aktivitou, v ktorej priložil MS SČK ruku k dielu bol 21. augusta 2021 Deň športu, na ktorom naši členovia zabezpečovali prvú pomoc.

V priebehu roka 2021 pomáhali naši členovia rodinám, ktoré boli v karanténe a to tak, že im zabezpečovali nákupy.

Zároveň pani Mgr. Michaela Kutláková pokračovala v aktualizácii kroniky MS SČK, ktorá bola členom spolku dostupná k nahliadnutiu počas tohtoročnej výročnej schôdzy MS SČK.

Členovia spolku boli priebežne oboznamovaní s činnosťou prostredníctvom sociálnych sietí, na webovom sídle obce www.klin.sk a taktiež v obecných novinách.

Čas letí ako voda a opäť sa rok s rokom vystriedal. S novým rokom prichádza aj nový plán aktivít.

Prvou aktivitou v tomto roku bol mobilný odber krvi Jarná kvapka krvi v spolupráci s NTS v Martine, ktorý sa uskutočnil 28. marca 2022. Odberu sa zúčastnilo 60 darcov, z toho 2 boli vyradení a 5 boli prvodarcovia.

Najdôležitejšou však bolo výročná členská chôdza MS SČK, ktorá sa uskutočnila 7. apríla 2022. Výročnú členskú schôdzu otvorilo vystúpenie detského folklórneho súboru Klinčeky. Následne sa členovia spolku oboznámili s výročnou správou činnosti MS SČK v Kline a tiež so správou o hospodárení spolku. Hlavným

bodom programu tohtoročnej členskej schôdzy bola voľba predsedu MS SČK, ktorý mal nahradiť bývalého predsedu, Mgr. Juraja Baleka, ktorý dňa 1. 1. 2021 odstúpil z funkcie predsedu zo súkromných dôvodov. Zo štyroch kandidátov vybraných z výboru spolku získala najväčšiu dôveru a bola nakoniec za nového predsedu MS SČK v Kline zvolená Mgr. Kurtulíková Iveta. Nakoľko traja členovia výboru odstúpili z funkcie, na ich miesto boli zvolení noví členovia.

Novej predsedníčke a novým členom prajeme veľa síl, trpezlivosti a odhodlania. A nám všetkým prajem hlavne veľa zdravia a všetko dobré v roku 2022. **Mgr. Soňa Feniková**

MAŤ V OBCI PEKNE – VEĎ JE NAŠA

Veľkonočná výzdoba pri Dome kultúry bola výsledkom šikovných žienok z Jednoty dôchodcov v Kline.

N a v e š a l i
na stromček
veľké množstvo
farebných kraslíc.

Určite ich žiadny okoloidúci neobišiel bez povšimnutia. Evokujú jar, dar života, radosť, pestrosť, krásu.

V predvianočnom čase sa tiež postarali o adventný veniec, ktorý odčítaval týždne do Vianoc. Toto je práca, ktorú vidieť, ale je aj taká, ktorú robia dôchodcovia a „nevidieť“ ju. Upratovanie na cintoríne dvakrát do roka, je tiež ich práca. Nie je taká farebná a svietiacia, ako adventný veniec,

ale je tichá, nenápadná, obetavá. Aby sme sa nemuseli hanbiť pred cudzími, ale aj našimi dôchodcami, nech si každý porozmýšľa, či naozaj nemôže zaniest neporiadok do zberných nádob, keď hroby tak pekne upravil. Je to vizitka nás všetkých.

-mj-

JDS začala voľbami

V marci sa konala výročná členská schôdza Jednoty dôchodcov Slovenska (JDS) v Kline.

Zatiaľ sa stretlo iba predsedníctvo. Hodnotili uplynulý rok a plánovali

akcie na rok 2022. Konala sa aj voľba predsedníctva, kde predsedníčkou zostala pani Olga Prisažná. Predsedníctvo opustili Anna Červeňová a Alena Kraváková a nahradí ich Katarína Baleková a Štefánia Lipiaková. Stretnutia sa zúčastnila aj predsedníčka okresnej organizácie Jednoty

dôchodcov Slovenska Olga Slovíková, ktorá vo svojej funkcii končí.

Predsedníctvo JDS verí, že sa im plány podarí naplniť, ak im to zdravie a neovplyvniteľné situácie ako Covid umožnia. Už sa tešia na spoločné stretnutia – NA ŽIVO.

Rozlúčka so zábavou

Dôchodcovia nepoznajú slovo nechce sa mi. Môže sa stať, že nevláďzu alebo sa im nedá. Ale vždy sa radi zúčastňujú a pomáhajú pri organizovaní obecných podujatí.

Pochovávanie basy sa stalo tradičnou veselou akciou počas fašiangov. Príprava tejto akcie je z veľkej časti na pleciach dôchodcov. Príprava začína doma. Nestačí si len pripraviť karnevalové masky. Dôchodkyne vypekajú šišky, koláče a zákusky, ktoré sú pri týchto akciách „samozrejmosťou“. Pripravujú program, všetky rekvizity, pesničky. Zabávajú seba i ostatných. Nebanujú čas, energiu, námahu. Na ostatných je už len, aby si našli čas a chuť a prišli sa zabaviť.

-mj-

Nedeľa Božieho milosrdenstva

Na vrchu Grapa sa 24. apríla 2022 konala bohoslužba na sviatok Božieho milosrdenstva.

Kaplán Vdp. Vincent Polák slúžil svätú omšu v kaplnke Božieho milosrdenstva. Čítania si pripravili dôchodcovia. Aj napriek neistému

počasíu sa zúčastnili veriaci v hojnom počte. Členky JDS v Kline pripravili pre prítomných pohostenie.

-mj-

Mikuláš nepozná prekážky

Pravidelné Mikulášske posedenie Jednoty dôchodcov sa pre opatrenia kvôli pandémie Covidu 19 nemohlo uskutočniť.

Zákaz stretávania spôsobil, že hlavne starší sa mali zdržiavať v izolácii pre zvýšené riziko nákazy. Členky predsedníctva Jednoty dôchodcov pani Olga Prisažná a Margita Feniková sa preto rozhodli pripomenúť svojim členom, že napriek

zlej situácii na seba nezabúdajú. Napiekli vianočné oplátky a trubičky, pripravili asi 90 balíčkov a tieto rozniesli svojim členom. Veď všetko zlé sa raz skončí a všetci sa radi stretnú a zabavia na živo hneď, ako to bude možné.

-mj-

JÁN GROMADA OBETOVAL VŠETKO

Janko Gromada (prvý zľava) za mlada so svojimi príbuznými

Na svoj odchod zo Slovenska si spomínal ešte pár dní pred smrťou v rozhovore s ošetrovatelkou:

„Do Argentíny som prišiel v r. 1979 a do Paraguaja r. 1981. V Argentíne v Posadas (pohraničné mesto, pozn. red) som sa díval sem do Paraguaja a hovoril som si, tam chcem ísť (smiech).

O: A teraz ste tu.

J: Áno, splnil sa mi sen. (úsmev)

J: Na to aký som starý si všetko presne pamätám (úsmev). Presne. Do Spoločnosti Božieho slova som vstúpil v r. 1947, pamätám si to presne (zdôrazňuje). Ale po dvoch rokoch nás komunisti vyhodili, tak som sa musel vrátiť domov. Doma som pracoval v niečom podobnom ako Yacyretá (vodná elektrárň v Paraguaji). Keď som tam nastúpil, dostal som auto a pracoval som ako auto elektrikár 20 rokov. To je môj príbeh. Potom ako sa otvorili hranice, som odišiel do Nemecka za jedným krajanom a odtiaľ som išiel do Rakúska. V Rakúsku som vstúpil do Spoločnosti Božieho Slova (SVD) po druhýkrát. Tam som tiež pracoval v autodielni, desať rokov. V r. 1979 som odišiel do Argentíny, blízko Posadas a v r. 1981 do Paraguaja. To je príbeh, však?“

Teraz už môžeme jeho obetavý život a službu chudobným len skladať zo spomienok a listov, ktoré sa zachovali. Misionár ich posielal na vianočné

„Obetoval im život“ je fráza, ktorá sa často na Slovensku používa s výčitkou, že otec alebo matka sa obetovali, aby sa deti mali dobre a nič z toho. Ale stáva sa, že človek sa takto nezištne obetuje do posledného dňa a posledného dychu, nehladiac na seba a to dokonca cudzím ľuďom. Takúto obeť podstúpil aj náš rodák, brat Ján Gromada, verbista pôsobiaci v Paraguaji. Keď prišla správa, že 18. februára 2022 zomrel, mnohí rodáci si ho už nepamätali, a preto chceme aj takto vzdať úctu a poďakovanie tomuto obdivuhodnému človeku.

Brat Janko rozpráva o svojej životnej ceste

a veľkonočné sviatky známym a dobo-rodincom. Tieto vzácne pamiatky pu-tovali z rúk do rúk a často sa stratili.

Z listu na Veľkú Noc 2015 od kňaza misionára Antonia Jana Braczeka Wojtyły – Poliaka sa dozvedáme o misii v Enkarnación:

„Po ukončení 80 roku môjho života (5. 1. 2013) sa modlím o milosť vytrvalosti do konca a o dobrú smrť. 28. februára po ukončení 80 rokov a 3 dni zomrel náhle kňaz Joachim Kliczka pôvodom Nemec, náš nadriadený, rektor domu. Vnútorne krvácanie spravilo bodku za jeho životom. Bol to šok pre všetkých domácich a tiež Božie varovanie, že smrť môže prísť v každom okamihu, aj v najmenej očakávanej hodine. Bol na ceste splniť, ako sa ukázalo svoju poslednú misiu. Bol to šok pre všetkých v našom domácom spolku v Enkarnacione, v ktorom žijem.

Je nás tu 7 spoločníkov Božieho slova, najstarší misionár otec Jerzy (Jorge) Lopatla nemeckého pôvodu, kt. 4. 12. 2014 ukončil 90 rokov života,

naďalej pracuje fyzicky aj duchovne. Druhý je kňaz Wincenty Maximowicz pôvodom Argentínčan, ukončil 84 rokov a napriek tomu, že je trochu chorý, podieľa sa na pastoračii. Tretím členom našej spoločnosti je kňaz Jezus Daniel Lopez Azkona-Španiel, ktorý je po prvom krvácaní do mozgu, nemôže nič robiť, ale žije s nami. Má 82 rokov a 3 mesiace. Potom som na rade ja Antoni Jan Braczek Wojtyła – Poliak 82 rokov, o 3 dni mladší od predchádzajúceho. Piaty je rehoľný brat Jan Gromada – tento rok ukončil 80 rokov života a 2 mesiace, ešte stále pracuje a veľa sa modlí. Šiesty spolubrat je Jozef Yusebe Skaratti – Talian, ktorý ukončil 75 rokov života a ešte čas od času pôsobí pastoračne, napriek tomu, že má diabetes. Posledným členom našej medzinárodnej spoločnosti je jediný domorodec Paraguajčan Alfredo Hau-rion, ktorý má 60 rokov a je riaditeľom Kolégia – strednej školy s okolo 1000 absolventmi.

Záver: 7 spolubratov zo 7 národností, ale spojených spoločným misijným po-volaním zo Spoločnosti Božieho slova, rehoľníci žijúci pod jednou strechou. Modlíme sa, pracujeme, požívame jedlá – všetko spolu. Usporiadávame konveniaty – čiže veselé stretnutia.“

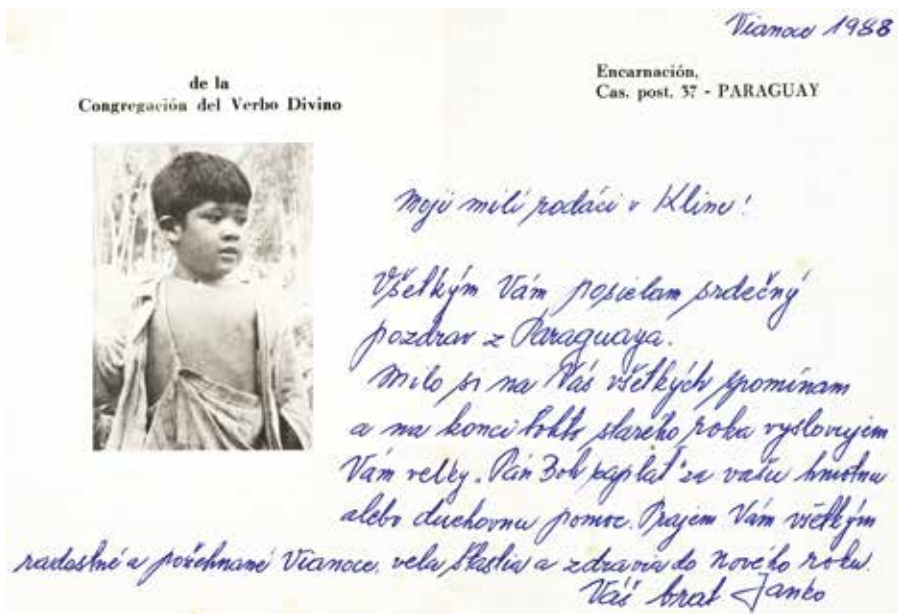
Otca Antonia poznali aj Kliňania prostredníctvom listov, lebo Janko Gromada slabšie videl.

Otec Antoni Braczek SVD prišiel do Poľska na dovolenku 9. mája 2017 po takmer 10 rokoch neprítomnosti v Poľsku. Jedným z dôvodov výberu takéhoto termínu bola túžba osláviť 50. výročie jeho vysviacky v rodnej farnosti. Obrad bol naplánovaný na 25. júna, čo je presne 50. výročie vysviacky, tohto dňa sa ale nedožil. Zomrel 20. júna 2017, pochovaný je vo farnosti v Bielsko-Biala Lipnik. Boh plní prosby svojich verných. Veď modlitba o milosť

vytrvalosti do konca a o dobrú smrť bola určite požehnaním aj pre rodákov, keď otec Antoni po svojej obetavej službe až do konca si prišiel oddýchnuť medzi svojich a tam aj spočinul. Nieкто má túžbu, kde chce byť pochovaný. Už sa nedozvieme, aká bola túžba otca Antonia Brączeka, ale Pán života a smrti mu vybral rodisko.

Hovorí sa, že svet je malý. Pre-svedčila sa o tom Zuzana Chabadová, ktorá sa „náhodou“ stretla s Jankom Gromadom, keď išla na výlet do Encarnaciónu. Keď jej tamjší misionári hovorili, že je tam Slovák, myslela si, že sa len pomýlili, že je to Čech, alebo iný Slovan. Brat Ján Gromada nebol vedený v záznamoch verbistov na Slovensku, keďže vstúpil do rehole v Rakúsku, a tak o ňom slovenská komunita nevedela. O koľko to bolo radostnejšie stretnutie, keď zistili, že sú obaja Oraváci.

Zuzana sa s nami podelila o spomienky: „V Paraguaji som pôsobila ako misijná dobrovoľníčka – inými slovami laická misionárka od augusta 2007 – do augusta 2008, teda jeden rok. Do Paraguaja som sa dostala prostredníctvom Misijných sestier Služobníč Ducha Sv., ktoré ma na tento pobyt pripravovali. Rovnako ako aj iných mladých ľudí, ktorí zas išli na svoju jednoročnú misiu do iných krajín. V Paraguaji som žila v komunite, spolu so spomenutými sestrami. Tieto komunity sú medzinárodné, ja som tam bola jediná Slovenka. Začínala som v mestečku J. D. Ocampos, kde som pomáhala sestrám v malej nemocničke. Po niekoľkých mesiacoch som sa presťahovala do komunity Santo Domingo, kde som sa venovala deťom, pripravovala som stretká a podobne. Počas svojho pobytu v Paraguaji som mala možnosť navštíviť rôzne miesta. Jedným z nich bolo aj mesto Encarnación na hraniciach s Argentínou. V tomto meste od r. 1981 pôsobil aj rehoľný brat, verbista, rodák z Klina, Ján Gromada, ktorého som počas svojej návštevy v Encarnación mala česť stretnúť. Z nášho stretnutia ma oslovila najmä jeho nefalšovaná skromnosť a pokora, ktorá z neho vyžarovala. Bolo na ňom vidieť, že si váži to, že sa mohol stretnúť s niekým zo svojho rodiska. Pamätám si, že sme sa

Listy a pozdravy z Paraguaja putovali v Klime z rúk do rúk

rozprávali viac po španielsky, lebo síce veľmi dobre rozumel slovenčine, ale už sa mu ťažšie po slovensky rozprávalo. Sprevádzal ma po meste a rozprával mi o svojej práci s chudobnými, ktorí žili na okraji mesta. V tej dobe mal práve 73 rokov (bolo to v januári 2008), napriek tomu ešte navštevoval nejakých ľudí. Na rozlúčku mi napísal list, ktorý bol v napísaný krásnym úhladným písmom a v bezchybnej slovenčine.

Paraguaj je krajina v srdci Južnej Ameriky. Rozlohou je takmer desať krát väčšia ako naše Slovensko. V súčasnosti má okolo 7 miliónov obyvateľov. Je to pomerne chudobná a zaostalá krajina, hoci verím, že za posledných 14 rokov sa veci zmenili k lepšiemu. Ja som pôsobila prevažne na vidieku, kde sú ľudia naozaj chudobní a jednoduchí, ale veľmi láskaví a srdeční. Navyše aj keď sami majú toho málo, vedia byť napriek tomu solidárni s tými, ktorí potrebujú pomoc. Prijali ma veľmi dobre, samozrejme boli vždy veľmi zvedaví odkiaľ som, prečo som tam prišla, ako sa u nás žije a podobne. Najviac ich zaujali fotky so snehom, oni sneh nepoznajú, pretože Paraguaj sa nachádza v subtropickom pásme. Striedajú sa tam síce štyri ročné obdobia, ale medzi nimi nie je až taký veľký rozdiel. Aj príroda je tam samozrejme iná ako u nás. Po celý rok im tam niečo kvitne, alebo dozrieva iný druh, pre nás exotického ovocia. Zo stromov tam rastú prevažne palmy. Na vidieku ľudia pestujú maniok – hlavný zdroj obživy,

je to hluza, ktorá chutí podobne ako naše zemiaky, potom strukoviny, nejakú zeleninu. Chovajú hydinu, ovce, a tí bohatší aj kravy.“

Brat Ján Gromada na dovolenku na Slovensko nikdy neprišiel, aj keď sa situácia zlepšila a otec Antoni ho chcel zobrať. Bol skromný a veľmi vďačný. Vždy sa tešil pozdravom zo Slovenska a malým balíčkom. Nič nechcel pre seba. Ak o niečo prosil, tak len pre svojich chudobných, boli jeho rodina. Pochovaný je medzi svojimi v Enkarnacióne.

A na záver už len posledná veta, ktorú povedal páter Bernard Kulha, ktorý tiež pôsobil v Paraguaji:

„Keď zomrie brat Ján Gromada, jeho chudobní budú veľmi plakať.“

-mj-

Foto: archív Štefan Peňák

Posledná rozlúčka v kostole s misionárom Jankom Gromadom

SVETOVÝ DEŇ DOWNOVHO SYNDRÓMU

Oficiálne sa oslavuje od roku 2012, a to na základe rozhodnutia Organizácie spojených národov (neoficiálne sa tento deň pripomína už od roku 2006).

V decembri 2011 Valné zhromaždenie OSN vyhlásilo 21. marec za Svetový deň Downovho syndrómu s účinnosťou od roku 2012. Za účelom zvýšenia povedomia verejnosti o Downovom syndróme vyzýva OSN všetky členské štáty, aby práve v tento deň viac o tomto syndróme písali, hovorili a diskutovali. Tento deň by mal v spoločnostiach jednotlivých krajín poslúžiť k lepšiemu pochopeniu života ľudí s týmto syndrómom.

Prečo bol vybraný práve dátum 21. 3.?

Pre toto. Dedičná informácia človeka je zapísaná do chemického jazyka deoxyribonukleovej kyseliny (DNA). DNA je uložená v štruktúrach bunkového jadra, v chromozónoch. Jadro zdravej bunky človeka obsahuje 46 chromozómov usporiadaných v pároch (23 pochádza od otca a 23 od matky). Na uľahčenie identifikácie sa jednotlivé chromozómové páry označujú číslami od 1 do 23.

Vzájomnou kombináciou 23 materských a 23 otcovských chromozómov vznikne zárodok, ktorý má opäť 46 chromozómov. Teda tak je to bežne, ale niekde môže v rámci tohto procesu nastať náhodná „chyba“. A tak je to aj v prípade, keď sa na chromozóme 21 nahromadí genetický materiál a nevznikne pár, ale vytvorí sa nadbytočná kópia chromozómu a namiesto dvoch vzniknú rovno 3 chromozómy, teda vznikne trizómia chromozómu 21. Táto trizómia chromozómu 21

je podstatou Downovho syndrómu. Vzniká náhodne, spontánne a nedá sa predvídať. Ľudia s Downovým syndrómom teda majú na tom najmenšom chromozóme – chromozóme 21 až 3 jeho kópie namiesto dvoch, preto na rozdiel od bežných ľudí každá ich bunka obsahuje namiesto 46 chromozómov 47. Všimli ste si tie čísla? 21 a 3 – preto 21. 3.

Prečo si v tento deň obúvame rozdielne ponožky a zapájame sa do aktivity „Ponožková výzva“?

Ponožky boli symbolicky vybrané preto, lebo pri troche fantázie pripomína ich tvar chromozómy. V tento deň si preto na každú nohu obúvame ponožky, ktoré na prvý pohľad spolu nesúvisia – líšia sa farbou, vzorom či veľkosťou. Tým dávame najavo, že si uvedomujeme odlišnosť týchto ľudí, ale aj to, že ich podporujeme a ich inakosť chápeme. A presne tak, ako aj pár zdánlivo nesúrodých ponožiek dobre plní funkciu a zahreje nohy, tak aj ľudia s Downovým syndrómom k nám – bežným ľuďom patria, obohacujú naše životy, sú neodmysliteľnou súčasťou rodín, školských kolektívov, športových družstiev, divadelných a tanečných súborov. Rozdielnymi ponožkami demonštrujeme, že chápeme, že inakosť je normálna a patrí do nášho života, že ju akceptujeme.

Ako sa dá zapojiť?

Stačí, ak si 21. marca obujeme dve odlišné ponožky, tým podporíme iniciatívu šírenia povedomia o Downovom syndróme. Takto spolu dokážeme robiť osvetu a informovať širokú verejnosť o tomto postihnutí.

Čo by sa stalo, keby ľudia s Downovým syndrómom vládli svetu?

- Náklonnosť, objatia a starostlivosť o iných by boli na dennom poriadku.
- Naučili by sme sa tešiť z maličkostí a bezpodmienečne milovať život.
- Ľudia by boli úprimní.
- Vo všetkom by bol poriadok.
- Vlaky a lietadlá by jazdili načas, pracovná doba by bola na prácu, dovolenka by bola dovolenkou.
- Ľudia, ktorí sa rozprávajú sami so sebou, by boli považovaní za premýšľavých a tvorivých.

Výnimočný úspech našej žiačky

VIVIEN ŠATANOVÁ z 8. triedy je 4. najlepšou riešiteľkou DEJEPISNEJ OLYMPIÁDY na celom Slovensku! GRATULUJEME!!!

Náš Žilinský kraj reprezentovala v celoštátnom kole dňa 6. mája 2022 v Bratislave, kde sa stala úspešnou riešiteľkou a skončila tesne pod pódiumom na krásnom 4. mieste.

Za úspechom sa skrýva zodpovedná a dlhodobá príprava

predovšetkým žiačky Vivien pod vedením pani učiteľky dejepisu Ľ. Matisovej. Začala sa už v novembri po zverejnení tematických okruhov. Nasledovala príprava učebných materiálov o pamiatkach UNESCO na Slovensku. Počas vianočných prázdnin sa venovala štúdiu tejto zaujímavej a zároveň náročnej témy.

Vo februári nás reprezentovala v okresnom kole, kde získala výborné 2. miesto a postup do krajského kola. Nasledujúci mesiac pribudli ďalšie učebné témy z 8. ročníka.

V marci opäť zabojovala v krajskom kole, stala sa jeho jednoznačnou víťazkou, a tak si zabezpečila vstupenku na spomínané celoštátne kolo. A tak nás vo veľkom meste preslávilo dievča z malej dedinky...

Ďakujeme za vzornú reprezentáciu školy a želáme veľa ďalších úspechov!!!

PaedDr. Ľudmila Matisová

Dejepisná exkurzia v Banskej Bystrici

„Zabudnúť znamená nechať ich znovu zomrieť.“ (E. WIESEL)

Krásnu slnečnú stredu 13. apríla 2022 sme strávili v Banskej Bystrici, ktorá bola hlavným cieľom DEJEPISNEJ EXKURZIE.

Deviatci mali záujem rozšíriť si svoje školské vedomosti z dejín 2. svetovej

vojny vo svete aj na Slovensku. Preto sme ako prvé navštívili MÚZEUM SNP, kde formou prednášky, dobového filmu a zaujímavých aktivít prenikli hlbšie do témy holokaustu a povstania. Naši žiaci sa aktívne pýtali, vyjadrovali svoje názory aj odhodlanie, aby sa na tieto udalosti nezabudlo. Teoretické poznatky dopĺňali praktické vitríny s dochovaným vojenským materiálom z povstaleckého obdobia. Unikátna bola aj multimediálna VÝSTAVA SNP s emotívnym príbehom premietaným na panoramatickej projekcii. Na chvíľu sme sa ocitli vo vojnovom zákope, vy počuli sme si autentické spomienky priamych účastníkov. A nakoniec sme vonku obdivovali park so skanzenom ťažkej bojovej techniky.

Z múzea sme smerovali k NÁMESTIU SNP, kde sa nachádza pamätník vojakov oslobodeneckej armády. Po 101 zdolaných schodoch sa nám z HODINOVEJ VEŽE naskytol nádherný výhľad na centrum mesta, ale aj končiare Kremnických vrchov či

Nízkyh Tatier. V priestoroch MESTSKÉHO HRADU – Barbakánu sme absolvovali zážitkovú expedíciu, ktorá bola zameraná na históriu baníctva. Najväčší rozkvet dosiahlo baníctvo vďaka ťažbe medi a striebra známou Thurzovsko-Fuggerovskou spoločnosťou.

Bodku za skvelým dňom urobili nákupy v OC Európa a veselá cesta autobusom. Domov sme si priniesli nové vedomosti, suveníry, fotografie a jedinečné zážitky...

Text a fotografie:

PaedDr. Ľudmila Matisová

OSTROV POKLADOV

Kde sa nachádza? A koľko bohatstva ukrýva? Na tieto a ďalšie otázky sme hľadali odpoveď počas tohtoročnej Rozprávkovej noci.

Po dvojročnej prestávke spôsobenej covidom, sme sa už po siedmykrát i my – žiaci tunajšej školy so svojimi vyučujúcimi rozhodli tráviť noc v škole. Tento rok sa k nám pridali aj deti z Ukrajiny so svojou pani učiteľkou. Nebolo to však také jednoduché, ako to na začiatku vyzeralo. Všetci novoprijatí námorníci museli zložiť **Námornícky sľub**, ktorý pozostával z **Námorníckeho desatora**. Keďže od dodržiavania týchto pravidiel závisel úspech našej plavby, dali sme si záležať na tom, aby im každý porozumel a rešpektoval ich.

Nasledovalo **rozdelenie na posádky**, kde každá trieda tvorila jednu **plachetnicu**. Po úspešnom nalodení na svoje plavidlá sme sa vydali plniť jednotlivé disciplíny. Začiatok našej výpravy bol spojený s vlastnoručným **podpisom do lodného denníka** a pravým **pasovaním za námorníka**. Logo našej výpravy tvorila plachetnica a malý ostrov s truhlicou plnou pokladov. To aby bolo jasné, aký je cieľ našej plavby – bezpečne preplávať oceán, nájsť **Ostrov pokladov**, zmocniť sa nájdeneho bohatstva a žiť si ako v rozprávke. No kto by sa netešil? Ďalšími úlohami, ktoré sme počas plavby museli splniť, boli aj – lovenie rybičiek, skladanie lodiek a fotografií, hľadanie indícií do tajomného odkazu, odháňanie žraloka, ale aj súťaž „Milujem rozprávky“ a ďalšie aktivity.

Pán kaplán slúžil sv. omšu aj počas Rozprávkovej noci

Posledná úloha bola pre nás naozajstnou skúškou odvahy. Naša škola sa premenila na tmavý rozbúrený oceán a my sme si dokazovali, akí sme odvážni a nebojácni, hoci nám srdiečka tĺkli ako zvony na kostolnej veži. Našou úlohou bolo nájsť zatúlané dažďové kvapky, na ktorých boli napísané tie skutočné hodnoty života.

Konečne sme sa doplavili na **Ostrov pokladov**, kde bolo našou úlohou **odpovedať na otázky ostrieľaného piráta**. Až potom sme si uvedomili, kde je ukryté skutočné bohatstvo. Nie sú to drahokamy, šperky či iné cennosti, ale zdravie, láska, vzájomné porozumenie, priateľstvo, mier, či rodina. To sú tie pravé hodnoty v živote človeka, pre ktoré sa oplatí žiť. Až keď ich človek stratí, uvedomí si ich dôležitosť. Sme radi, že nám táto objavná plavba za pokladmi otvorila oči a ukázala nám, čo je v živote skutočne dôležité.

Potom nasledovala túžobne očakávaná **Pyžamová párty** v telocvični. Zabávali sme sa v rytme diskotekových tancov a ani sme si neuvedomili, že už je jedna hodina po polnoci. V triedach sme si premietali rozprávky a až nadržanom sme sa schovali do spacákov a ponorili do spánku.

Z ríše snov sme sa prebrali okolo pol siedmej, kedy prvé lastovičky pobudili zvyšok posádky. Po rannej hygiene a upratovaní sme sa naraňajkovali v lodnej kuchyni a čakali na príchod rodičov. Netušili sme, že za našu odvalu a statočnosť budeme odmenení **Pamätnými listami** s logom Rozprávkovej noci. Nie lenže nás veľmi potešili, ale zároveň budú aj spomienkou na všetko, čo sme počas našej plavby za pokladmi zažili. A naozaj toho nebolo málo...

K vydarenému priebehu tohto podujatia prispeli aj zamestnanci **Pekárne Plutinský**, ktorí nám pripravili sladké prekvapenie v podobe moravských koláčikov.

Za všetko, čo sme prežili počas noci, patrí veľké **ĎAKUJEME** pani učiteľkám, pánu kaplánovi, ktorý svätou omšou zahájil aj ukončil rozprávkovú noc a dievčatám – animátorkám.

Už teraz sa tešíme na ďalšiu Rozprávkovú noc.

Mgr. Renáta Prisažná

Zápis do 1. ročníka

„Cesta do prvého“

Za siedmimi horami a siedmimi dolinami bolo KRÁĽOVSTVO PRVÁKOV.

Chodili doň deti z celého širého okolia, aby sa naučili čítať, písať a počítať. Jedného dňa však do kráľovstva prileteli malé vtáčiky. Nechodili do škôlky ani do školy, preto nevedeli, čo s písmenkami a číslicami. Začali sa s nimi hrať, niektoré rozhádzali, iné potrhali. Vôbec za sebou nepoupratovali.

Kráľ sa veľmi zhrozil, keď zistil, čo urobili vtáčiky. Prosil svojich radcov, aby mu poradili. Tí sa radili, radili, až kráľovi poradili. Vraj prídu do školy na zápis detí, ktoré sú určite veľmi šikovné a tie by mu mohli pomôcť.

A tak šikovní predškôláci hľadali písmenká, skladali svoje meno, spievali, recitovali. Na Noemovu archu nakladali zvieratká, ktoré predtým pomenovali, spočítali, hľadali dvojnohé aj štvornohé, domáce i lesné, vytvárali číselný rad. Aby sa ich loď vyhla rôznym kryhám na mori, určovali ich geometrický tvar a farbu, plávali vpravo aj vľavo. Nakoniec ich čakal pracovný list s rôznymi úlohami, kde spájali, dokresľovali, lovili rybičky, písali, vyfarbovali i kreslili.

Na pamiatku zápisu si predškôláci odniesli pamätný list, medailu

a darček. A pani učiteľky sa na nich tešia v 1. triede.

Mgr. Renáta Prisažná

Druhý polrok v našej MŠ

„Každé dieťa, ktorému do srdca zasejeme lásku k človeku a zmysel pre zodpovednosť, je naším tichým víťazstvom.“

(Jan Amos Komenský)

... a o to sa snažíme aj my v našej materskej škole výchovou a vzdelávaním. S láskou k nim pristupujeme a snažíme sa im dať to, čo najviac potrebujú, aby sa stali v budúcnosti dobrými, zodpovednými a plnohodnotnými ľuďmi.

Mesiac január sa začal v našej MŠ oboznamovaním sa so

starostlivosťou o vtáčatká, výrobou krídiel, zimnými radovánkami a hrami so snehom. Deti sa zo snehu tešili, ale nie nadhlo. Zase nás „prepadol“ Covid a museli sme prevádzku na dva týždne zatvoriť. Ale keďže naši veľkáci sú už školopovinní, vzdelávali sa dištančne prostredníctvom informačno komunikačných technológií a vzorne si plnili svoje povinnosti, za čo musíme pochváliť nielen ich, ale aj rodičov. Dva týždne však prešli ako voda a znova sme pokračovali vo výchovno-vzdelávacej činnosti, a o to viac sme sa tešili, že sme znova spolu.

Vo februári sa naši drobcí oboznamovali s hudobnými nástrojmi,

vesmírom a fašiangovými tradíciami. Najväčšiu radosť však mali z karnevalu. Zabávali sa, tancovali, hostili a predvádzali svoje karnevalové masky s neskutočným nadšením.

Marec, je mesiacom knihy a aj v tomto duchu sme sa zamerali na výchovno-vzdelávaciu činnosť. Čítali sme rôzne knihy. Od rozprávkových, cez encyklopédie, až po knihy o poézii. Vyrábali sme si vlastné knihy, záložky do kníh, mali recitačnú súťaž Malý básnik. Zrealizovali sme aj aktivitu pod názvom Školská taška, v ktorej si deti vyskúšali, aké to je, byť naozajstným školákom a nosiť na chrbte školskú tašku, plniť si domáce úlohy a byť za ne aj patrične ohodnotení. Naši predškoláci navštívili aj mestskú knižnicu v Námestove. Bolo že to radosť. Nielenže videli množstvo krásnych kníh, ale aj cestovali (niektorí prvýkrát) autobusom a boli v cukrárni na zmrzline. V aktivite Deň vody sme si pripomenuli aká je voda vzácna a treba si ju vážiť a šetriť, pretože bez nej sa nedá žiť.

V mesiaci apríl sme sa v našej MŠ modlili spolu s deťmi ružencovú

Návšteva v ZŠ

Karneval – deti si masky radi vyrábajú aj samé a užívajú si pri tom kopec zábavy

Karneval

modlitbu za mier na Ukrajine a privítali nových kamarátov z Ukrajiny, ktorí museli opustiť svoju vlasť. Sme hrdí na naše drobce a aj rodičov, ako ich srdečne privítali. Touto cestou sa chceme poďakovať všetkým rodičom a aj pani učiteľkám, ktoré týmto rodinám z Ukrajiny aspoň trochu spríjemnili ich ťažkú situáciu. Veď kto iný by si mal navzájom pomáhať v ťažkých životných situáciách, ak nie my kresťania. Dňa 7. 4. sme si naplánovali aktivitu Deň zdravia a uvedomili si, že zdravie je nevyhnutné pre každého a mali by sme sa oň aj patrične starať. V tomto mesiaci nás navštívili aj bábkoherci z Divadla spod Spišského hradu a deťom zahrali poučné divadlo Dračie pytačky, do ktorého sa zapájali aj deti a vtiahli sa tak do samotného deja rozprávky. Keďže v tomto mesiaci chodievajú každoročne naši predškoláci na zápis do prvého ročníka v ZŠ, boli sme sa s nimi pozrieť do „veľkej školy“, aby videli ako to vyzerá v naozajstnej škole. Vyskúšali si ako sa sedí v školskej lavici, píše na tabuľu, ako vyzerá šlabikár aj žiacka knižka. Vymenili si navzájom s prvákmi darčeky, ktoré si samé vyrobili. Hoci sú naše detičky ešte malé, zapojili sme sa do celoslovenského projektu Čistá obec a nielenže si upratali okolie našej MŠ, ale aj vytvorili osvetu o ekológii a starostlivosti o našu planétu a prírodu. Keďže je apríl mesiac lesov, pripravili sme pre naše deti aktivitu Beseda s lesníkom, v ktorej sa dozvedeli zaujímavosti o zvieratách v lese, ako sa treba

Kamaráti z Ukrajiny

V knižnici v Námestove

starat' o prírodu v lese a vedieť sa tam aj správať. V nasledujúcich mesiacoch nás čakajú do konca školského roka ešte

mnohé zaujímavé aktivity, ktoré deti obohatia o nové vedomosti a zážitky prostredníctvom zážitkového učenia, hier, nových metód. Deti sa už teraz tešia na Deň matiek, koncoročné výlety, oslavu Dňa detí a mnohé iné výchovno vzdelávacie činnosti.

Bc. Katráková Viera

Čistá obec

Krmidlá pre vtáčky

MLADÍ VZPIERAČI NAŠEJ ŠKOLY na Majstrovstvách Slovenska

Dňa 21. mája 2022 sa konali v telocvični ZŠ s MŠ Klin Majstrovstvá Slovenska mladších žiakov vo vzpieraní. Súťaže sa zúčastnilo spolu 41 žiakov – 35 chlapcov a 6 dievčat.

V tejto kategórii žiaci súťažia v štvorboji – trojskok, hod medicínbalom, trh a nadhod. Súťaž bola organizovaná ŠK Olympia Bobrov, pod záštitou Slovenského zväzu vzpierania. ŠK Olympia Bobrov mal najväčšie zastúpenie súťažiacich na súťaži v počte 16 žiakov, z toho 7 žiakov našej školy, ktorí dosiahli skvelé výsledky.

V kategórii:

- ml. žiačky do 35 kg » 1. Dorota Šimurdová;
- ml. žiaci do 44 kg » 3. Miroslav Jadrnák;
- ml. žiaci do 49 kg » 2. Patrik Šimurda;
- ml. žiaci do 55 kg » 1. Boris Ganobiak;
- ml. žiaci do 67 kg » 3. Ján Pajta ml.;
- žiaci nad 67 kg » 2. Michael Volf, 3. Filip.

Futbal » Muži – VI. liga

1. Rabča	23	16	3	4	69:24	51
2. Novoť	23	15	4	4	64:29	49
3. Hruštín	23	16	1	6	70:38	49
4. Pribiš	23	14	6	3	67:24	48
5. Leštiny	23	14	0	9	58:29	42
6. Klin	23	12	4	7	50:37	40
7. Zákamenné	23	11	2	10	44:43	35
8. Babín	23	10	4	9	37:45	34
9. Breza	23	10	3	10	32:31	33
10. Zuberec	23	8	4	11	48:57	28
11. Or. Polhora	23	6	4	13	32:54	22
12. Brezovica	23	4	2	17	32:83	14
13. Mútne	23	2	3	18	24:72	9
14. Podbiel	23	2	2	19	17:78	8

Na svet sme privítali

Magdaléna Habláková, Maxim Miklušičák, Layla Volfová Sofia Iskerková, Tobias Masničák, Tobias Majcher, Matias Majcher, Samuel Tylka, Dávid Kadučák, Alex Vrlák, Eliška Turčáková, Marko Ganobjak, Khloe Medvecká, Vivien Kekeliaková, Stella Zboroňová, Izabela Bolibruchová, Nathan Mišek, Dávid Jendroľ, Mia Bejdáková, Amélia Katráková, Lara Svetlošáková, Lea Pisarčíková

31. 12. 2021 Silvester

Silvestrovský punč

Odpočinutie večné daj im, Pane

Ján Joštiak, František Vráb, Ján Košút, Albín Svetlošák, Mária Klinovská, Karol Pajta, Albína Borovjaková, Marek Lipiak, Daniel Kobylak, Daniel Laššák, Kamil Katrák, Viliam Laššák, Anton Slovík, Vladimír Kubala, Vladimír Košút